

drugih istraživanja koja su se bavila pedagoškom dokumentacijom u vrtiću na jezičnoj razini. U posljednjem poglavlju autorica se bavi jezičnom komunikacijom u profesionalnom usavršavanju i istraživanju prakse dajući primjere mogućih istraživanja u samoj praksi, načina kako se ta istraživanja po koracima provode, ali mnogo više kojih se uzusa u jezično-komunikacijskom smislu valja držati u oblikovanju samoga teksta, citiranju drugih autora i djela, strukturi teksta te kojih se etičkih načela trebaju držati autori znanstvenih i stručnih tekstova.

Kako i recenzenti tog sveučilišnog udžbenika navode, riječ je o djelu koje daje prvi sustavan pregled jezične komunikacije u odgojiteljskom zvanju na svim razinama: u radu s djecom, u radu s roditeljima, u odnosu prema kolegama, u bilježenju pedagoške dokumentacije, ali i pisanju znanstvenih i stručnih radova. Upravo je takvo djelo u obrazovnom jezikoslovlju nedostajalo, kako

znanstvenicima, jednako tako i studentima, stručnjacima koji se bave tim područjem, osobito onima koji obrazuju buduće odgojitelje. To potvrđuje i sama autorica posvećujući knjigu svojim studentima. Konačno, riječ je o znanstvenoj monografiji koja uz teorijska promišljanja sadrži i niz praktičnih primjera iz odgojno-obrazovnoga rada odgojitelja, stoga je ponajprije namijenjena odgojiteljima i studentima na odgojiteljskom studiju, no s druge strane, riječ je o knjizi koja razjašnjava, tumači i oprimjeruje temeljne postavke jezične komunikacije te će, vjerujem, svoje mjesto naći i biti korisna kako odgojiteljima, jednako tako i učiteljima, stručnim suradnicima i svima onima koji žele naučiti više ili kritički propitati svoju osobnu i profesionalnu komunikaciju.

Katarina Aladrović Slovaček

kaladrovic@gmail.com

<https://doi.org/10.22210/jezik.2025.72.13>

DRUGI DANI STJEPANA BABIĆA

(Zagreb – Oriovac, 8. – 10. svibnja 2025.)

alača Matice hrvatske u Zagrebu 8. je svibnja 2025. širom otvorila vrata drugim Danima Stjepana Babića – Međunarodnom znanstvenom skupu Stogodišnjica Stjepana Babića. Skup je održan pod pokroviteljstvom Razreda za filološke znanosti HAZU. Organizatori su skupa bili časopis Jezik – Hrvatsko filološko društvo i Općina Oriovac, a suorganizatori Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku, Brodsko-posavska županija, Filozofski fakultet u Osijeku, Ogranak Matice hrvatske u Slavonskom Brodu, Matica hrvatska u Zagrebu, Sveučilište u Slavonskom Brodu i zagrebačka Školska knjiga. Predsjednica

je Organizacijskoga vijeća Skupa dugogodišnja urednica časopisa Jezika Sanda Ham. Dvadeset četvero znanstvenika, iz Hrvatske i izvan njenih granica, predstavilo je rezultate svojih istraživanja vezanih za normativne, identitetske, morfološke, leksikološke, leksikografske, prijevodne i općejezične teme.

Skup je otvoren obraćanjem nazočnima Matičina predsjednika Mire Gavrana, pozdravnim riječima Ranka Matasovića, tajnika Razreda za filologiju HAZU i Helene Sablić Tomić, dekanice Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku. Uslijedilo je pozvano predavanje Marija Grčevića – Zakon o hrvatskom jeziku i predstavljanje autobiografije Stjepana Babića Na Božjim putovima. Knjigu su predstavile Zrinka Jelaska i Višnja Babić, Hrvoje Hitrec i Helena

Sablić Tomić, a odabrane je ulomke iz knjige pročitao Krunoslav Klabučar.

Davor Dukić, predsjednik Hrvatskoga filološkoga društva svoje je riječi dobrodošlice poentirao mišlju da *dionice Dana Stjepana Babića rastu*. Nakon njegova osvrta na prve Dane uslijedile su dvije sjednice na kojima su izlagali Mislav Ježić – o Babićevu shvaćanju početaka hrvatskoga jezika i vlastitu izboru jezičnih registara pri prevodenju sa sanskrt, Zvonko Pandžić – o pravcima i rukavcima hrvatskoga jezika od Marulića do Babića, Ivan Marković – o hrvatskom sufiksu „k“, Amir Kapetanović – o Babićevoj obrani jezika hrvatskih pisaca od krivotvorina, Nataša Bašić – o Hrvatskom pravopisu iz 1952. (iz Babićeve ostavštine) i Bernardina Petrović – o rječničkom prinosu Stjepana Babića Hrvatskom pravopisu 1971. Prvi je dan Međunarodnoga skupa Stogodišnjica Stjepana Babića završio sjećanjima na Babićeve dane 2023., raspravom i domjenkom.

Sutradan, 9. svibnja, pitomi Babićev rodni Oriovac, mjestašce između Slavenskoga Broda i Nove Gradiške, ponosan na svoga pedagoga i pjesnika Stjepana Ilijaševića, pjesnika i etnologa Luku Ilića Oriovčanina, liječnika, pisca i prevoditelja Frana Gundruma, sudionike Skupa dočekao je radosno, s povjerenjem, poput dobrohotna, vjerna i pouzdana prijatelja. Nadahnjujuće su riječi sudionicima Skupa uputili Antun Pavetić, načelnik općine Oriovac, Antun Stoić, prodekan za znanost i opće poslove Sveučilišta u Slavanskom Brodu, Danijel Marušić, župan Brodsko-posavske županije i Ivan Medved, predsjednik broskog ogranka Matice hrvatske. Uslijedila je dodjela Nagrade Stjepana Babića. Ovogodišnje je Povjerenstvo za izbor nagrađenika (čiji su članovi bili Mario Grčević, Zrinka Jelaska i Sanda Ham) odabralo za laureata četverostrukog doktora znanosti – Igora Ivaškovića. Peti je doktorat mladoga filologa – Hrvatski jezik u Slove-

naca – prošlost, sadašnjost i perspektive – u nastajanju – na Fakultetu Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. O iznimnoj darovitosti te snazi uma i duha samozatajnoga i skromnoga Ivaškovića najriječitije govore njegova znanstvena postignuća kao i njegova bibliografija pa su sve pohvale tom *renesansnom čovjeku* tek blijedi odjeci njegovih pregnuća i erudicije, na ponos i radost njegovih dviju domovina – Slovenije u kojoj se rodio i u kojoj radi i Hrvatske u kojoj povučeno, sa suprugom i kćeri, živi.

Na trećoj su sjednici izlagali Igor Ivašković – o hrvatskom jeziku na području današnje Slovenije do 19. st., Sanda Ham – o djelovanju Komisije za jezična pitanja Matice hrvatske (od 6. siječnja 1971. do 12. svibnja 1971.) i Vice Šunjić – o odnosu S. Babića i hrvatskih kroatista izvan Hrvatske prema serbokroatizmu. Na četvrtoj sjednici Anđela Frančić – o ojkonimima motiviranim nazivom *orah*, Vlatka Štimac Ljubas – o jezičnome savjetništvu i lektorima, Ljubica Josić – o Babićevim leksikološkim razmatranjima u dnevnom i tjednom tisku od 60-ih godina 20. st. naovamo, Marijana Bašić – o morfološkom preobliku u hrvatskom jeziku i Alen Orlić – o odstupanju od pravopisne norme u pisanju vokativa. Na posljednjoj, petoj sjednici izlagala je Irena Krumes – o Babićevim jezično-stilskim promišljanjima o slavanskim piscima, Jasna Šego panoramski je prikazala zbirku i antologiju članaka, polemika, pisama, govora i pjesama o hrvatskom jeziku – Tisućljetni naš hrvatski (koju je uredio S. Babić), a Željka Rosandić četvrti dio te antologije – Branitelji jezika hrvatskoga. Spriječeni održati svoja usmena izlaganja, pisane su priloge vezane uz Dane Stjepana Babića uredništvu časopisa Jezik poslali Leopold Auburger – o Babićevu afirmiranju posebnosti hrvatskoga jezika, Zrinka Jelaska – o istomjesnicama u hrvatskim biblijskim prijevodima na primjeru teksta

o izgubljenomu i nađenomu sinu (Lk 15, 11-32), Igor Marko Gligorić – jezično je i, dijelom egzegetski, analizirao prisposobu o farizeju i cariniku iz Lukina evanđelja., Artur Bagdasarov predložio je promjene u opisu normativnih priručnika, Mile Mamić pisao je o glagolima kriti i letjeti, a Milan Nosić o imenima mora motiviranim nazivima za boje.

Izlaganja na drugim Danima Stjepana Babića u Zagrebu i Oriovcu obogatila su sudionike novim znanjima o sociolingvističkom okružju u kojemu su nastajala Babiće-va djela, proširila im vidike o dijelu dosad nepoznate Babićeve ostavštine, približila im pisca pravopisa, gramatike, udžbenika i priručnika, priređivača izdanja starijih hrvatskih pisaca, antologičara, gorljiva katolika koji je osim interesa za hrvatski jezik iskazivao smisao za transcendentno, tragao za dubljim smislom boli i patnje, cijenio svaki životni trenutak, zahvalno prepoznajući ljepotu života u sitnicama.

Međunarodni znanstveni skup Stogodišnjica Stjepana Babića završio je obilaskom

brodskoga Franjevačkog samostana. Vrijednost skupa prepoznali su nacionalni tako i lokalni mediji, a širina zahvata u raznolike jezične teme i probleme, dubina promišljanja, stvaralački žar, kvalitetna organizacija, uzajamno poštovanje i bodrenje stručnjaka i znanstvenika jamci su budućih susreta i Dana. Iako davno izrečene, i danas u mnogim promicateljima hrvatskoga jezika odjekuju misli K. Š. Gjalskog o jeziku kao *bedemu našoj slobodi i budućnosti ove svete zemlje* (1894.), *najvećoj sili poveznici ljudi i stvarateljici naroda* (1928.).

Čekajući zbornik s prvih Dana Stjepana Babića (u izdanju ŠK), sudionici Skupa svoja ovogodišnja usmena izlaganja marljivo razrađuju, produbljuju i pripremaju za tisak u časopisu Jeziku, svjesni da šireći znanje o hrvatskom jeziku, umnažaju radost postojanja.

Jasna Šego

jsego@unisb.hr

<https://doi.org/10.22210/jezik.2025.72.22>

Međunarodni znanstveni skup, Stogodišnjica Stjepana Babića, Oriovac, 9. svibnja 2025., dodjela Nagrade Stjepana Babića.

Antun Pavetić načelnik Općine Oriovac koja je materijalni i moralni pokrovitelj Nagrade, Sanda Ham članica Povjerenstva za dodjelu Nagrade, i dobitnik Nagrade Igor Ivašković.